



Gemeenteraad 28 september 2023: Motie door Voerbelangen stemrecht EU burgers

Spijtig dat de persoonlijke moties van Lizzy Buysen (OCMW raad) en Alexandra Van Gestel (gemeenteraad) niet opgenomen werden in de notulen. U kan ze echter wel integraal beluisteren in de volgende audio fragmenten, die onafhankelijk raadslid Rik Tomsin heeft opgevraagd.

In grote lijnen vragen de beide dames zich met gevoel voor drama en in stijgende verbazing af hoe dit democratisch onrecht kan blijven bestaan. Ze vragen zich af hoe het uit te leggen valt dat hun Nederlandse echtgenoot niet op hen kan stemmen en dat ze als Euroburgers ook niet op zichzelf mogen stemmen. En hoe het uit te leggen valt dat in vrijwel alle andere Vlaamse gemeenten en in heel Europa dit onrecht niet bestaat maar wel in Voeren. En dat er ook niemand is die het blijkbaar aan hen kan uitleggen. Het toppunt van onrechtvaardigheid is volgens de bestuursmeerderheid zelfs dat de Pacificatiewet al sinds 2000 niet correct wordt toegepast in Voeren door EU-burgers uit te sluiten van OCMW verkiezingen. En met eenzelfde gevoel voor drama zegt de burgemeester tenslotte dat zijn verstand te klein is om te snappen waarom onafhankelijk raadslid Rik Tomsin zich onthouden heeft van de stemming, ondanks onze gemotiveerde verklaring eerder hierover in de sociale media. Lizzy en Alexandra en Voerbelangen, sta ons toe ook een aantal verwonderingsvragen te richten aan u:

- Waarom heeft Voerbelangen in de afgelopen 23 jaar nooit een dergelijke motie, die in de kern van de zaak beslist steun zou verdienen van onafhankelijk raadslid Tomsin, in de gemeenteraad en het OCMW ingediend? Waarom is deze kwestie voorheen nooit een officieel en formeel thema geweest? Is de schending van het gelijkheidsbeginsel nu opeens groter dan voorheen?
- Waarom dient u deze motie juist nu in? Op een jaar voor de volgende lokale verkiezingen en op een zucht van de federale verkiezingen in juni 2024, goed wetend dat de federale regering zo kort voor de verkiezingen geen heikele nieuwe dossiers zal op tafel leggen. Goed wetende dat de federale regering nog andere katten te geselen heeft. Goed wetende dat een gewenste oplossing voor oktober 2024 politiek totaal uitgesloten is.
- Waarom maakt u tegen beter weten in juist nu zoveel bombarie zonder de mogelijke communautaire onrust in Voeren in rekening te nemen?
- Waarom doet u er niet alles aan om de kiezer te overtuigen ipv De Croo? Waarom zoekt u de kracht voor verandering buiten Voerbelangen en niet bij u zelf? Waarom vertrouwt u er niet gewoon op dat Voeren ook na 2024 een Vlaams bestuur zal kennen?
- Waarom aanvaardt u niet gewoon in dit democratisch huis (zo noemt raadslid Alexandra Van Gestel onze gemeenteraad toch) dat onafhankelijk raadslid Rik Tomsin deze motie graag en vol overtuiging zou ondersteund hebben, maar niet in deze context en niet in deze omstandigheden?

De bestuursmeerderheid heeft vanzelfsprekend het democratisch recht om deze kwestie naar eigen inzicht te interpreteren. Ook Rik Tomsin heeft dit zelfde recht en verwijst graag naar de hierna volgende deels afwijkende interpretatie van Het Voerens Alternatief.



Interpretatie van Het Voerens Alternatief:

Aanpassen stemrecht EU burgers OCMW-Raad

Inleiding

Wij proberen hier op een zo duidelijk mogelijke manier te illustreren waarom het stemrecht van EU burgers voor de OCMW raad niet zomaar op 1 2 3 geregeld kan worden.

* Weet dat hier al zeer duidelijke vragen over geweest zijn in de Senaat voor de Gemeente Voeren.

Dit door Ludwig van den Hove.

(Bron: Bulletin 3-21, Zitting 2003-2004 op 11 september 2003)

Link:

<https://www.senate.be/www/?Mlval=consulteren/publicatie2&BLOKNR=24&COLL=B&LEG=3&NR=21&SUF=&VOLGNR=&LANG=nl>

Het gaat over 2 elementen:

- 1) De Pacificatiewet 1988 (Federale Regering)
- 2) Het verdrag van Maastricht 1992 (Europese grondwettelijke wet). Het Europese recht heeft altijd voorrang op het nationale recht van de lidstaten.

De context van de Pacificatiewet en het verdrag van Maastricht 1992

De Pacificatiewet dateert van 1988. In 1988 hadden de EU burgers nog geen stemrecht in België en waren er dus in deze wet enkel de Belgische kiezers inbegrepen. In die context zegt het betreffende artikel 11 effectief dat de OCMW raad apart verkozen wordt en wel door de kiezers van de Gemeenteraad, in 1988 dus enkel de Belgische kiezers. Dus er was toentertijd geen interpretatieprobleem.

Volledige tekst Pacificatiewet: <https://www.internetcodex.be/pacificatiewet.pdf>

Verdrag van Maastricht 1992. In het verdrag van Maastricht wordt er vastgelegd dat vanaf de verkiezingen in 2000 de EU burgers in de Europese lidstaten en dus ook in België enkel stemrecht krijgen voor de Gemeenteraad. En bijgevolg dus niet voor het OCMW **indien** die raad apart verkozen wordt in de **faciliteitengemeenten**.

Volledige tekst Verdrag van Maastricht:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:11992M/TXT>



Artikel 8b van dit verdrag

Artikel 8 B

1. Iedere burger van de Unie die verblijf houdt in een Lid-Staat waarvan hij geen onderdaan is, bezit het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in de Lid-Staat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die Staat. Dit recht wordt uitgeoefend onder voorbehoud van de nadere regelingen die op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement vóór 31 december 1994 met eenparigheid van stemmen door de Raad worden vastgesteld; deze nadere regelingen kunnen voorzien in afwijkingen wanneer zulks gerechtvaardigd wordt door bijzondere problemen in een Lid-Staat.

2. Onverminderd artikel 138, lid 3, en de bepalingen ter uitvoering daarvan, heeft iedere burger van de Unie die verblijf houdt in een Lid-Staat waarvan hij geen onderdaan is, het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in de Lid-Staat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die Staat. Dit recht wordt uitgeoefend onder voorbehoud van de nadere regelingen die op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement vóór 31 december 1993 met eenparigheid van stemmen door de Raad worden vastgesteld; deze nadere regelingen kunnen voorzien in afwijkingen wanneer zulks gerechtvaardigd wordt door bijzondere problemen in een bepaalde Lid-Staat.



Conclusie

Het Verdrag van Maastricht van 1992 regelt dat Euroburgers in België stemrecht krijgen voor de gemeenteraadsverkiezingen vanaf 2000. Dit recht wordt uitgeoefend onder voorbehoud van nadere regelingen die kunnen voorzien in afwijkingen wanneer zulks gerechtvaardigd wordt door bijzondere problemen in een Lid-Staat. Het Verdrag van Maastricht is een Europese grondwettelijke wet. Europese wetten staan altijd boven nationale (grond)wetten.

Het Pacificatieverdrag van 1988 regelt dat er in Voeren aparte verkiezingen zijn voor de gemeenteraad en het OCMW. Het verdrag regelt ook dat de Belgische kiezers van de gemeenteraad ook de OCMW raad kiezen. In 1988 bij de goedkeuring van deze wet hadden de Euroburgers namelijk nog geen stemrecht in België.

De Pacificatiewet en het verdrag van Maastricht maken het samen sinds 2000 onmogelijk voor Euroburgers in Voeren om voor het OCMW te kunnen stemmen. Europa staat Euroburgers enkel toe om deel te nemen aan gemeenteraadsverkiezingen en de Pacificatiewet had in 1988 enkel betrekking op Belgische kiezers met aparte verkiezingen voor de gemeenteraad en het OCMW.

Naar onze mening kan enkel een aanpassing van de Belgische Pacificatiewet stemrecht van EU-burgers mogelijk maken. Als dit zo eenvoudig zou zijn of wanneer het weigeren van dit stemrecht voor de Euroburgers al ruim 20 jaar lang in strijd zou zijn met de Pacificatiewet, dan zou deze aanpassing al lang gebeurd zijn. Want natuurlijk is deze uitsluiting van EU burgers van OCMW verkiezingen in Voeren niet democratisch noch rechtvaardig. Echter aanpassing van een federale wet vereist ook de toestemming van Wallonie. En daar knelt al meer dan 20 jaar het schoentje. Wij achten deze kans uitgesloten, toch zeker voor de volgende verkiezingen. Het is daarom dat onafhankelijk raadslid Rik Tomsin zich onthouden heeft bij de stemming over dit punt. Rik wenst geen partij te zijn bij de aanzet van een zinloos communautair conflict. Zinloos want politiek volstrekt onhaalbaar, toch zeker voor de verkiezingen van 2024. Wijziging van de pacificatiewet enkel op het punt van aparte verkiezingen zou volgens Voerbelangen geen communautair karakter hebben want raakt volgens hen niet aan de taalkwestie. Er is echter wel degelijk sprake van een communautair karakter en zeker ook omdat men in de overwegingen expliciet herinnert aan het uitdovend karakter van de wet. Sleutelen aan de communautaire Participatiewet heeft per definitie een communautair karakter.